01/08/2026

Ας προοδεύσωμε μαζί Του

/ Γνώμες

Μια από τις πολλές εορτές του Σταυρού, που τιμάει η Εκκλησία μας, είναι η Πρόοδος του Τιμίου Σταυρού, κατά την 1η Αυγούστου.

- *Της Σοφίας Μπεκρή (φιλόλογος-θεολόγος)*

Στο Βυζάντιο υπήρχε το έθιμο ήδη από το εσπέρας της προηγουμένης ημέρας, της 31ης Ιουλίου, να εξέρχεται ο Σταυρός από την μεγάλη Εκκλησία, την του Θεού Σοφία, η από το παλάτι, όπου φυλασσόταν, και για δύο ολόκληρες εβδομάδες, μέχρι και την παραμονή της εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, να προ-οδεύη στην Βασιλεύουσα, με επικεφαλής της πομπής τον αυτοκράτορα και με την συνοδεία πλήθους πιστών, προς τιμή της Παναγίας και προς αγιασμό και ενίσχυση των ιδίων για την αντιμετώπιση παντός κακού και την αποτροπή παντοίας νόσου.

Στις ημέρες μας η μνήμη αυτή της Προόδου του Σταυρού τιμάται πανηγυρικά, σε πολλές μάλιστα εκκλησίες με αγρυπνία, καθ’ ότι αποτελεί και την αφετηρία της εισόδου μας στην Σαρακοστή της μεγάλης εορτής της Κοιμήσεως. Σύμφωνα, μάλιστα, με το Απολυτίκιο της εορτής, οι πιστοί καλούνται να δεχθούν «καθαρά

διανοία το σωτήριον όπλον του Σταυρού», ο Οποίος «μέλλει προ-έρχεσθαι δωρούμενος θείαν χάριν και ιώμενος τα νοσήματα ψυχών ομού και σωμάτων».

Είναι γνωστή η πίστη της Εκκλησίας στην σωστική δύναμη του Σταυρού, που τον θεωρεί «ισχύ και κραταίωμα των πιστών», «όπλον ακαταμάχητον» κατά των εναντίων δυνάμεων του πολεμήτορος διαβόλου και «ανίκητον τρόπαιον» όλων των υπερασπιστών της πίστεως και της πατρίδος, σε κάθε εποχή.

Κυρίως, όμως, ο Σταυρός είναι το σημείον του Θεανθρώπου και υπενθυμίζει την σταυρική Του θυσία υπέρ της του κόσμου σωτηρίας. Συμβολίζει την Εσταυρωμένη Αγάπη προς τον Θεό Πατέρα και προς τον συνάνθρωπο, όπως αυτή δηλώνεται από την υπακοή του Υιού και Λόγου του Θεού στο θέλημα του Πατρός Του («ουχ ως εγώ θέλω, αλλά ως συ») και, συγχρόνως, από την συγχωρητικότητα προς τους σταυρωτές Του («Πάτερ, άφες αυτοίς, ου γαρ οίδασι τι ποιούσιν»).

Η Εκκλησία μας, λοιπόν, ξεκινάει την ευλογημένη αυτήν περίοδο του Δεκαπενταυγούστου, προτάσσοντάς μας τον Σταυρό του Κυρίου, το σύμβολο της δικής μας σωτηρίας, και υπενθυμίζοντας το δικό μας χρέος, ως πιστών τέκνων του Κυρίου, να αγωνιζώμαστε «σταυρικά», εναρμονίζοντας το δικό μας θέλημα με το θέλημα του Θεού και παράλληλα διακονώντας τον συνάνθρωπο προς δόξα Θεού.

Αυτό ακριβώς έκανε και η Παναγία μας, που δέχθηκε να γίνη το όχημα της δικής μας σωτηρίας («ιδού η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου»), και, στην συνέχεια, να υπηρετήση πιστά το θέλημά Του, με την κατά Θεόν ζωή και πολιτεία της. Το ίδιο, βεβαίως, μας καλεί να κάνωμε και εμείς, με την προτροπή της στον γάμο της Κανά, που αποτελεί διαχρονική παραίνεση προς κάθε πιστό: «ο τι αν λέγη υμίν ποιήσατε». Ο λόγος αυτός της Παναγίας φανερώνει, βεβαίως και πρωτίστως, την απόλυτη βεβαιότητά της ότι ο Υιός της και Θεός μας θα ενεργήση τα πάντα προς φανέρωση του δικού Του θελήματος και για δικό μας όφελος.

Γι’ αυτό και στο ευαγγελικό ανάγνωσμα της ημέρας ο Κύριος μας καλεί να έχωμε απόλυτη εμπιστοσύνη στο πρόσωπό Του, διότι Εκείνος, όταν έλθη η ώρα, θα μας ενδυναμώση να μαρτυρήσωμε το όνομά Του. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα, απευθυνόμενος στους μαθητές Του, επομένως και σε όλους εμάς, ο Κύριος τους λέει με νόημα ότι τους αποστέλλει στον κόσμο «ως πρόβατα εν μέσω λύκων». Τους προτρέπει, όμως, να μην φοβηθούν από τους ανθρώπους της αδικίας, ούτε να μεριμνήσουν «πως η τι λαλήσωσιν», διότι «ου γαρ υμείς εστέ οι λαλούντες, αλλά το Πνεύμα του Πατρός υμών το λαλούν εν υμίν» (Ματθ., ι’ 10-16). Μπορεί, επομένως, να είμαστε –και είμαστε- αδύναμοι και να μην έχωμε ανθρωπίνως καμμία πιθανότητα και ελπίδα σωτηρίας μέσα στον αντί-χριστο κόσμο, ο Κύριος, όμως, μας διαβεβαιοί ότι θα μας ενδυναμώση καταλλήλως και το Άγιο Πνεύμα θα

μας φωτίση επαρκώς, ώστε να δώσωμε την μαρτυρία μας για Εκείνον, με φρόνηση και ακεραιότητα (ο.π. 16), όπως έκανε η Παναγία μας και όλοι μας οι Άγιοι.

Με τα όπλα αυτά, λοιπόν, καλούμαστε και εμείς, με την νηστεία, την προσευχή, την σύνεση και κυρίως την πίστη και την θεία ενδυνάμωση, να εορτάσωμε πανηγυρικά τις εορτές της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος μας και της Κοιμήσεως της Παναγίας μας. Ο Σταυρός του Κυρίου που προ-οδεύει για τον αγιασμό και την προστασία όλων μας ας είναι και δικός μας οδηγός, ισχύς και κραταίωμα στην ανηφορική οδό της προσωπικής μας μεταμορφώσεως και σωτηρίας. Αμήν. Γένοιτο!

Πηγή: pemptousia.gr